

BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER
Postboks 8115
6022 Ålesund

Oslo, 25.06.2021

Deres ref.:
Lars Valentin

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/226
2021.011.R.miljodir

Saksbehandler:
Alexander Kristiansen

Rapport etter tilsyn 7. juni-11. juni 2021

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn ved BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER (virksomhetsnummer: 873 171 812).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har ikke gjennomført målinger av utslipp fra forbrenningsanlegget i 2020
- Avvik 2: Virksomheten har ikke rutiner for å kontrollere utvidede sikkerhetsdatablad som er mottatt for å se at egen bruk av stoff er dekket og at stoff brukes i tråd med bruksvilkårene

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 7. september 2021. Vi ber også om at dere redegjør for hvordan anmerkning 3 er vurdert og fulgt opp innen samme frist.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten kan vurdere å forbedre prosedyren for styring av endring
- Anmerkning 2: Virksomheten kan forbedre systemet for å merke farlig avfall som settes i farlig avfallskonteiner
- Anmerkning 3: Virksomheten kan vurdere å forbedre beskrivelser i måleprogrammet

Anmerkning er et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER velger selv hvordan dere vil følge opp anmerkninger.

Merk: Miljødirektoratet ber om tilbakemelding på hvordan *Anmerkning 3: Virksomheten kan vurdere å forbedre beskrivelser i måleprogrammet* er vurdert og fulgt opp.

Dere må betale gebyr

BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER må betale et gebyr på 135 400 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no. Merk svaret med saksnummer 2019/226 og tilsynsnummer 2021.011.R.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har ikke gjennomført målinger av utslipp fra forbrenningsanlegget i 2020

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Brødr. Sunde AS datert 15. juni 2010, punkt 4.3 Utslipp fra forbrenningsanlegg og punkt 11 Utslippskontroll og rapportering til Miljødirektoratet

Beskrivelse av krav

Virksomheten har krav i tillatelsens punkt 11 om å gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelse og å rapportere målingene til Miljødirektoratet innen 1. mars året etter.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I virksomhetens måleprogram, "Polymer- måleprogram for utslipp til luft og vann samt støy" er det oppgitt at det skal gjennomføres målinger av utslipp fra forbrenningsanlegget en gang per år og at dette vurderes til å være tilstrekkelig for å få et representativt bilde av utslippene. I

tillatelsen punkt 4.3 er grensene for utslipp til luft fra forbrenningsanlegget stilt som timesmiddelverdier (CO og NOx) eller 12 timers middelverdier (støv).

I 2020 ble det ikke gjennomført målinger fra forbrenningsanlegget og i egenrapporten for 2020 ble tallene fra siste måling i 2019 rapportert uten at det ble kommentert ved egenkontrollrapporteringen.

Avvik 2: Virksomheten har ikke rutiner for å kontrollere utvidede sikkerhetsdatablad som er mottatt for å se at egen bruk av stoff er dekket og at stoff brukes i tråd med bruksvilkårene

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forordning (EF) nr. 1907/2006 om REACH artikkel 37 og 39 jf. forskrift av 30.mai 2008 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (Reach-forskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), §5 annet ledd punkt 7

Beskrivelse av krav

Alle virksomheter som produserer, importerer, omsetter eller bruker kjemikalier i Norge plikter å ha et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (internkontroll). Internkontrollforskriften gir bestemmelser om hva internkontrollen skal inneholde, og hva som skal dokumenteres skriftlig, jf. §5 annet ledd punkt 1-8.

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Sikkerhetsdatablad (SDS) for alle farlige stoffer som produseres i mengder over 10 tonn per år eller mer, skal ha eksponeringsscenarioer vedlagt for identifisert bruk. Slike SDS omtales ofte som utvidet sikkerhetsdatablad (eSDS).

Et eksponeringsscenario (ES) beskriver hvordan stoffet kan håndteres på en sikker måte uten å skade mennesker eller miljø. Det er registranten av stoffet som utarbeider eksponeringsscenarier for alle identifiserte bruksområder i registreringen av stoffet. Når en virksomhet mottar et utvidet sikkerhetsdatablad, plikter de å sjekke at deres bruk er dekket og at egen bruk av stoffet er minst like sikker som beskrevet i eksponeringsscenariet.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten mangler en dokumentert internkontroll og rutiner som sikrer at virksomhetens bruk av stoffer for identifiserte bruksområder er dekket og at egen bruk av stoffet er i tråd med bruksvilkårene i eSDS.

Følgende varer omfattes av avviket:

- Styren

Anmerkning 1: Virksomheten kan vurdere å forbedre prosedyren for styring av endring

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Storulykkeforskriften stiller presise krav til virksomhetens styringssystem og organisering for å forebygge og begrense storulykker. Den ansvarlige for virksomheten skal etablere et styringssystem som er tilpasset virksomhetens identifiserte risiko for storulykker, organisasjonens kompleksitet og virksomhetens aktiviteter. Det skal omfatte organisasjonsstruktur, ansvarsforhold, prosedyrer, praksis, prosesser og ressurser for å etablere, gjennomføre og vedlikeholde strategien for forebygging og begrensnings av storulykker.

Om styring av endringer i storulykkeforskriften vedlegg III, punkt 4:

Styring av endringer: prosedyrer og instruksjoner for å planlegge, gjennomføre og dokumentere alle typer endringer i storulykkevirksomheten, både endringer i organisasjon og bemanning, eksisterende anlegg og prosesser, og utforming av nye anlegg og prosesser.

Virksomheten har flere prosedyrer i sin internkontroll som handler om å ha kontroll ved endringsprosesser og med unormale driftsforhold. Spesielt har virksomheten en prosedyre for gjennomføring av prosjekter og en prosedyre for endringsledelse.

Prosedyren for endringsledelse har i sin formålsparagraf inkludert endringer i forbindelse med organisering, men i resten av prosedyren er det ikke noe som handler om endringer i organisering.

Virksomheten har hatt en stabil arbeidsstokk, med lite utskiftning i arbeidsstokken. Det har vært lite eller ingen endring i organisering av arbeidet i fabrikken eller skiftordninger over lang tid. Dette betyr likevel ikke at det ikke kan skje i fremtiden.

Virksomheten kan vurdere om prosedyren for styring av endring kan forbedres ved å konkretisere:

- Hva som vil betegnes som en organisasjonsendring der prosedyren skal brukes

Anmerkning 2: Virksomheten kan forbedre systemet for å merke farlig avfall som settes i farlig avfallskonteiner

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har en konteiner for oppbevaring av farlig avfall. Merkelappene som brukes til å merke mindre plastkanner var falt av noen av kannene som stod i konteinere ved befaringen.

Anmerkning 3: Virksomheten kan vurdere å forbedre beskrivelser i måleprogrammet

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Om måler for vannmengde

Virksomheten har en vannmengdemåler som brukes til å bestemme vannmengde som slippes til kommunalt nett (renseanlegg). Måleprinsippet for vannmengdemåleren er elektromagnetisk. Måleren ble installert i 2017 og har ikke vært kalibrert siden den ble installert. Slik type måler har mulighet for intern sjekk av funksjon for transmitter og sensor.

Virksomheten opplyste under tilsynet om egenskaper ved vannet de slipper ut (lav pH, innhold av overflateaktive stoffer) som gjør at det ikke bygger seg belegg eller groing i rør. Ved installasjonen av flowmåleren i 2017 ble rørstrekket der den er plassert åpnet og visuelt inspisert. Rørene før og etter måleren ble da observert som helt rene og glatte, uten noen form for groing eller belegg. Dette er også virksomhetens erfaring fra tidligere.

Virksomheten kan vurdere å oppdatere måleprogrammet med informasjon om hvordan flowmålerens funksjon og nøyaktighet følges opp. Virksomheten kan for eksempel vurdere om det kan være hensiktsmessig å inkludere i måleprogrammet en beskrivelse/angivelse av:

- Hvor ofte det skal sjekkes for begroing/belegging av rør/sensor, at dette eventuelt gjøres ved visuell inspeksjon
- Funksjonstesting av sensor og transmitter, bruk av den innebygde funksjonstesting til målesutstyret.
- Kalibrering

Om måler for luftmengde

Virksomheten har en pumpe som brukes for å trekke konstant luftmengde gjennom kullrørene som benyttes ved prøvetaking av gass fra VOC renseanlegget. Virksomheten har kalibrert denne i 2020, men har ikke beskrevet kalibrering i måleprogrammet.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER må betale et gebyr på 135 400.- kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 11. mai 2021 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, produktkontrollloven og storulykkeforskriften overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48, produktkontrollloven § 8, og storulykkeforskriften § 4. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet ble opprinnelig varslet til underenheten Brødr Sunde AS Sundolitt Ålesund (973 171 801), men det er underenheten Brødr Sunde AS Avd. Polymer (873 171 812) om har utslippene, og som det ble ført tilsyn med og som er mottager av rapporten. Virksomhetene ligger på samme industriområde.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner. På grunn av Corona-pandemien ble intervjuene gjennomført digitalt. Det ble gjennomført en befaring på stedet torsdag 10. juni.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte: ikke gjennomført formøte
- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Alexander Kristiansen
- Christian Iversen

Fra BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER deltok:

Funksjon	Formøte (ikke gjennomført)	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Direktør		x		x
FoU-sjef		x	x	x
Vedl.holdsingeniør		x	x	x
Prod.sjef		x	x	x

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER ble kontrollert under tilsynet:

- Brødr. Sunde avd. Polymer, Ålesund

Varer kontrollert

Følgende varer ble kontrollert under tilsynet:

- Styren

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Tanklagring
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Kjemikalie:

- Internkontroll
- REACH

I tillegg ble forrige tilsyn fra Miljødirektoratet (2018, 2019) fulgt opp på områdene F-gass, brannskum og avfall.

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Storulykke:

- Storulykke
 - Styring av endring
 - Oppfølging av forrige storulykkesyn (NSO, 2018)

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Forordning (EF) nr. 1907/2006 om REACH jf. forskrift av 30.mai 2008 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (Reach-forskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykeforskriften)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Sikkerhetsrapport for Brødr Sunde AS
- Sikkerhetsdatablad (utvidet) for Styren og Pentan (80/20)
- Oversikt over F-gass anlegg
- Måleprogram, og flere tilhørende dokumenter/prosedyrer om utslippskontroll/måleprogram og vurderinger av programmet
- Testrapport for målinger av utslipp til luft, 2019
- Prosedyre for substitusjon
- Kart over oppsamlingsarrangement og inspeksjonsprogrammet
- Dokumentasjon på flow-måler for vann
- Dokumentasjon på kalibrering av utstyr for å trekke konstant luftmengde for prøvetaking fra utslipp til luft fra produksjon (styren og pentan)
- Prosedyrer for styring av endring, styring av prosjekter og kompensierende tiltak
- Dokumentasjon på slager til lossing av båter

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Påslipp til kommunalt nett

Virksomheten har påslipp av prosessvann til kommunalt nett, etter avtale med kommunen. Avtalen er datert januar 2001. Etter avtalen har kommunen tilgang til signaler fra virksomhetens online pH-måler og vannmengdemåler.

Oppfølging siste storulykkesilsyn ved NSO i 2018

Beredskapsøvelser, øving av redningsstab:

Virksomheten har gjennomført øvelse av redningsstab hvert år siden 2018.

Oppfølging av tidligere tilsyn fra Miljødirektoratet, 2018/2019

F-gass

Virksomheten har to anlegg med R-22 med henholdsvis 1,7 og 2,4 kg gass. To anlegg er nedtappet og fjernet for R-22 siden forrige tilsyn. Ett anlegg med R-22 som ikke var i oversikten over F-gass anlegg ved forrige tilsyn er oppdaget og lagt til listen. Anleggene har regelmessig inspeksjon.

Brannskum

Virksomheten har 1000 l brannskum som inneholder fluorforbindelser som ikke er regulert. Skummet oppbevares for Ålesund Brannvesen som kan bruke dette ved behov.

Miljødirektoratet minner om at utslipp av brannskum ikke er omfattet av tillatelsen. Ved bruk av skum i øvelse eller annet skal ikke skummet slippes ut til vann eller grunn uten at det er gitt tillatelse til slik forurensning.

Virksomheten opplyser at de ikke har gjennomført øvelser med skummet i perioden siden siste tilsyn fra Miljødirektoratet i 2019, og heller ikke planlegger å gjøre det.

Farlig avfall og egenkontrollrapportering

Virksomheten Brødr. Sunde AS avd Polymer (org nr 873 171 812) leverer egenkontrollrapport under navnet BRØDR SUNDE AS AVD POLYMER (org nr 973 171 801), fordi tillatelsen er registret på denne underenheten i Miljødirektoratets fagsystem for oppfølging av virksomheter med tillatelse til forurensende aktivitet. I egenkontrollrapporten har de korrekt kun rapportert farlig avfall som i Avfallsdeklarering.no faktisk er levert av Brødr. Sunde AS Avd Polymer.

Om flytting av tillatelsen fra Sundolitt Ålesund til Avd. polymer

Saksbehandler hos Miljødirektoratet er blitt gjort oppmerksom på at tillatelsen mest hensiktsmessig bør flyttes fra underenhet Sundolitt Ålesund til underenhet Avd Polymer i Miljødirektorates fagsystem for forurensende aktivitet. Gjeldende tillatelse gjelder både produksjon av ekspanderbar polystyren og polystyrenprodukter, men alle utslippene til luft og vann skjer fra Brødr. Sunde AS avd polymer, ikke fra Sundolitt Ålesund.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen
seksjonsleder

Alexander Kristiansen
tilsynsleder

Kopi til:

- Ålesund kommune
- Statsforvalteren i Møre og Romsdal
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap